

Avdelningen för forskning, innovation och affärsutveckling
macl

2022-01-12 Uppdatering gjord i Kap 5 sid 8 med följande: -Ansökan ska innehålla en uppdaterad skiss. Denna skiss bifogas som en bilaga till ansökan.

Större pilot och demonstrationsprojekt för energi- och klimatomställning

Du som har en innovativ lösning, produkt eller tjänst, som tar sikte på omställning av energisystemen, är välkommen att söka stöd för större pilot- eller demonstrationsprojekt.

Innehåll

1	Pilotprojekt och demonstrationer för omställning kan få stöd	3
2	Vem kan söka?	5
3	Projektförslagen bedöms utifrån följande kriterier	6
4	Så här ansöker du – börja i god tid	7
5	Vad ska finnas med i ansökan?	8
6	Hur mycket stöd kan varje projektpart få?	9
6.1	Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt	9
	Stödberättigande kostnader	9
	Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet.....	10
	Stöd till företag	10
	Projektaktiviteterna delas in i forskningskategorier.....	11
	Stödets storlek beror på företagets storlek	12
	Tillägg till stödnivåerna för företag	13
6.2	Stöd till kommersialiseringsfrämjande aktiviteter	14
	Stöd till kostnader för att anskaffa, validera och försvara patent och andra immateriella tillgångar	14
	Stöd till andra kommersialiseringsfrämjande aktiviteter	14
6.3	Stöd av mindre betydelse	16
6.4	Finansiering från andra organisationer än Energimyndigheten ..	17
6.5	Internationella aktiviteter	18
7	Vad händer efter att jag lämnat in min ansökan?	18
8	Om ni beviljas stöd	19
9	Utlysningen är en del av programmet Pilot och demonstration	19
10	Om du har frågor	19
	Bilaga – villkor för beviljade projekt	21

1 Pilotprojekt och demonstrationer för omställning kan få stöd

Många av de lösningar som krävs för att vi ska kunna skapa ett hållbart energisystem är under utveckling och behöver demonstreras i en större skala i relevant miljö, vilket är ett avgörande steg för de ska vinna insteg i energisystemet och på marknaden.

Syftet med programmet och utlysningen är att öka förutsättningarna för att innovationer ska kunna göra insteg på marknaden, skalas upp och spridas för att bidra till omställning till ett hållbart energisystem. Pilot- och demonstrationsprojekt innefattar i den här utlysningen exempelvis prototyper, demonstratorer, demoanläggningar, pilotanläggningar och referensinstallationer. Gemensamt för projekten är ett syfte att utgöra verktyg för utvecklad funktion och marknadstest av innovationer.

I energisystemen finns behov av demonstrationer och projekt som utgör piloter för omställning. Att gå från att testa en teknik i liten skala till att få den etablerad i samhället tar ofta lång tid och kan medföra stora effekter på andra delar i systemen som är svåra att överblicka. Lösningar som leder fram till hållbara energisystem och med potential till kraftigt minskade utsläpp behöver demonstreras i en större skala i relevant miljö. De lösningar som ska kunna bidra till att hantera klimatutmaningen måste kunna få stort genomslag i samhället på relativt kort sikt. Dessa lösningar har i dag passerat ritbordet och verifierats i en prototyp, labbmiljö eller mindre skala. Men ett avgörande steg för att de ska vinna insteg i energisystemet och få genomslag i stor skala är att de får demonstreras i en relevant miljö och skalas upp.

Utlisningen riktar sig till större pilot- och demonstrationsprojekt och normalt sett är de totala stödberättigade kostnaderna för projekt inom denna utlysning från 7 000 000 kr och uppåt. Projektet ska huvudsakligen avse experimentell utveckling. Stödnivån kan således vara maximalt 25 procent av projektets stödberättigade kostnader i de fall där stödmottagaren är ett stort företag. Små och medelstora företag kan få ett tillägg på 20 respektive 10 procentenheter. **För produkt-, tjänst-, prototyp- och produktionsdemonstrationer får andelen av projektets totala stöd som går till forskningsorganisationer maximalt uppgå till 15 procent.** Läs mer om stödberättigade kostnader i kapitel 6.

Projekt ska vara inom något av följande kategorier, alternativt en kombination av dessa:

Produkt-, tjänst- eller prototypdemonstrationer -projekt som syftar till att utveckla nya produkter eller tjänster. Kan innefatta demonstrationer av en del av eller hela funktionen för produkten eller tjänsten.

Produktionsdemonstration – projekt som syftar till att utveckla och demonstrera en tillverkningslina med förmågan att producera någon mängd av en

produkt eller tjänst. Här ingår pilotproduktionsanläggningar, utveckla tillverkningsprocesser och demonstrera tillverkning i industriell skala.

Systemdemonstration – projekt som syftar till att verifiera lösningar, produkter, processer eller tjänster, i en relevant testmiljö och inkluderar ofta att skala upp och validera lösningar i driftliknande skala och miljö samt under driftliknande förhållanden. Syfte ska vara att verifiera effekten av lösningen i den delen av energisystemet som den är tänkt att tillämpas i. Systemdemonstrationer kan även innefatta till exempel ekonomiska, infrastrukturella, regelverksmässiga och politiska aspekter.

För att bestämma innovationens mognadsgrad (RL) ska den, vid ansökningstillfället, ha genomgått aktiviteter som beskrivs och kännetecknas av steg RL 5 och syftet med projektet är att vid projektslut ha genomgått aktiviteter som beskrivs och kännetecknas av steg RL 6 till RL 8, se tabell 1. Mognadsgraden för lösningar i projekt som syftar till att demonstrera system och tjänster beaktas på liknande sätt.

Tabell 1 Beskrivning av RL-nivåer som visar mognadsgraden på lösningen

Nivå	Beskrivning/kännetecknen
RL 1	Basforskning. Principer finns antagna men experimentella belägg saknas.
RL2	Lösning finns formulerad. Grundläggande principer studeras. Både koncept och applikationer finns definierade.
RL3	Experimentella belägg finns. De första laborietester är gjorda.
RL4	Lösningen bekräftad i lab. Småskaliga prototyper konstruerade i lab finns. Även konceptets relation till andra system har bestämts.
RL5	Lösningen validerad i relevant miljö. Lösningen är testad i verklighetsliknande förhållanden. Systemets livskraft är verifierad.
RL6	Lösningen demonstrerad i relevant miljö. Prototypsystem testade i avsedd miljö och med avsedd prestanda.
RL7	Systemprototyp demonstrerad i avsedd operationell miljö i förkommersiell skala. Demonstration av prototyp i driftsmiljö.
RL8	Systemet komplett, bekräftat och färdigutvecklat. Funktionen har verifierats i förväntade driftsförhållanden.
RL 9	Lösningen beprövad och visat sig fungera. Fullt gångbar applikation och lösningen tillgänglig för användarna.

För att lösningen ska uppfylla kraven på RL 5 ska ni kunna svara ja på följande frågor:

- Har ni gjort en fullständig utvärdering av konceptet i relevant miljö?
- Följer konceptet era analytiska förutsägelser?

Projekt som till övervägande del innebär modifieringar av en produkt eller en lösning som har uppnått RL 9 är inte stödberättigade inom utlysningen. Inom utlysningen stöds inte heller rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.

Vi ser gärna ansökningar som utmanar rådande norm för energiinnovation.

Ansökan ska föregås av en skiss som skickas in senast den 3 februari 2022. Sista dag att lämna in ansökan är 5 april 2022. Tidplan för inlämning av skiss och ansökan finns i tabellen nedan. Projektet ska avslutas senast 2026-12-31.

Sista dag för skiss	Sista dag för ansökan	Tidigaste projektstart	Projektet avslutas senast
3 februari	5 april	2022-10-15	2026-12-31

2 Vem kan söka?

Aktörer som genom ett pilot- eller demonstrationsprojekt kan utveckla alternativt kommersialisera lösningar som bidrar till energi- och klimatomställningen kan erhålla stöd i denna utlysning.

- företag som är juridiska personer är utlysningens huvudmålgrupp

men sökande kan även vara:

- kommuner och andra offentliga organisationer
- universitet och högskolors samhällsvetenskapliga, humanistiska, tekniska och naturvetenskapliga discipliner
- forskningsinstitut eller andra organisationer

Jämställdhet och mångfald ska beaktas vid sammansättning av projektgruppen, vid val av projektledare och vid projektets genomförande, innehåll, samt i dess mål och effekter.

3 Projektförslagen bedöms utifrån följande kriterier

Projekten kommer att bedömas enligt kriterier nedan. Var noga när du skriver din ansökan och bifoga relevant material (se kapitel 5 - Vad ska finnas med i ansökan).

Mognadsgrad (ja/nej)

- Har lösningen genomgått aktiviteter som beskrivs och kännetecknas av steg RL 5 och är syftet med projektet att vid projektslut ha genomgått aktiviteter som beskrivs och kännetecknas av steg RL 6 till RL 8? (se tabell 1)

Omställning av energisystemet (viktas till 20 %)

- I vilken grad kan lösningen bidra till utvecklingen mot ett ekonomiskt och miljömässigt hållbart energisystem ?

Marknadspotential (viktas till 20 %)

- I vilken utsträckning kan lösningen när den kommersialiseras bidra till arbetstillfällen i Sverige och/eller exportintäkter för Sverige?

Nyttiggörande (viktas till 20 %)

- I vilken mån kan projektets resultat komma till nytta?
 - Finns en plan för hur resultaten/lösningen ska nyttiggöras och spridas genom exempelvis kunskapsuppbyggnad och publikationer?
 - Finns en plan på hur lösningen ska kommersialiseras på sikt till exempel genom nya varor, tjänster eller processer?
- I vilken grad deltar och bidrar den aktör som ska kommersialisera eller nyttiggöra resultatet, i och till projektet?

Innovationshöjd (viktas till 10%)

- I vilken grad innefattar lösningen en ny idé eller innovation?

Projektets genomförbarhet (viktas till 20 %)

- I vilken grad har projektet möjligheten att nå uppställda mål sett till budget, finansiering, tidsplan, projektgruppens sammansättning inklusive deltagande från avnämare?
 - Är målen med projektet mätbara, konkreta, väldefinierade och rimligt ambitiösa?
 - Är förslaget till arbetsplan konkret och tidsmässigt realistiskt?

- Har aktörerna rätt kompetens och rätt resurser för att genomföra satsningen?
- Är budgeten rimlig i förhållande till de tänkta insatserna och målen?

Jämställdhet (viktas till 10 %)

- I vilken grad redogör sökanden på ett tydligt sätt om köns- och genusperspektivet är relevant att inkludera respektive inte inkludera i projektet?
- Hur väl är köns- och genusperspektiv inarbetat i projektförslaget, när så är relevant för projektet/syftet?
- Hur väl beaktar sökande jämställdheten vid projektgruppens sammansättning, arbetsfördelning och arbetsvillkor?

4 Så här ansöker du – börja i god tid

Följ dessa steg för att ansöka om stöd:

Mina sidor stänger för skisser den 3 februari 2022.

Mina sidor öppnar för **ansökningar** den 4 februari 2022 och stänger för ansökningar den 5 april 2022.

- Använd e-tjänsten ”Finansiering av forskning och innovation” på Mina sidor för att skriva din skiss (<https://minasidor.energimyndigheten.se>)
- Börja med att ansöka om behörighet att få företräda koordinatören, det vill säga den organisation som ska samordna projektet, som ska ta emot stödet från Energimyndigheten och som ska vidarebefordra stöd till de eventuellt övriga stödmottagare som deltar i projektet. Ansök om behörighet i god tid, eftersom det kan ta ett par dagar att få behörigheten. Du får ett mejl när din ansökan har godkänts.
- När du har fått behörighet till e-tjänsten har du tillgång till båda formulären men du ska fylla i ”Skiss” och skicka in senast 2022-02-03.
- Efter att du fått din återkoppling på inskickad skiss kan du lämna in formulär ”Ansökan om finansiering av forskning och innovation”, denna ska vara inne hos oss senast 2022-04-05.
- Använd e-tjänsten ”Finansiering av forskning och innovation” på Mina sidor för att skriva din ansökan (<https://minasidor.energimyndigheten.se>)

Lämna in **skiss senast den 3 februari 2022** och **ansökan senast den 5 april 2022**. Vi lämnar support fram till kl.16 dessa dagar.

Baserat på skissen kommer du få en rekommendation. Här är vanliga alternativ för våra rekommendationer:

- Projektförslaget bedöms passa in i utlysningen och du kan lämna en fullständig ansökan.
- Projektförslaget bedöms passa in i utlysningen men har en del brister. Du kan lämna in en fullständig ansökan där du uppmanas att rätta till bristerna.

Projektförslaget passar inte in i utlysningen och vi rekommenderar att du inte lämnar in en ansökan. Du guidas eventuellt till någon av våra andra satsningar där ditt projektförslag skulle passa bättre.

5 Vad ska finnas med i ansökan?

Följande formella krav gäller för att Energimyndigheten ska kunna pröva ansökan om stöd:

- Ansökan ska föregås av en inlämnad skiss. Ansökan ska innehålla en uppdaterad skiss. Denna skiss bifogas som en bilaga till ansökan.
- Ansökan som rör projekt med lösningar som ska kommersialiseras ska innehålla ett LOI (Letter Of Intent) med en kravställande kund.

Om ni inte bifogar LOI med kravställande kund, trots en påminnelse med angiven tidsgräns, kommer er ansökan inte att kunna bifallas.

Bifoga projektledarens och andra nyckelpersoners CV sammanfogat i en bilaga.

Eventuella figurer och bilder som det hänvisas till i texten kan bifogas. Observera att projektbeskrivningen ska framgå av ansökningsformuläret och ska inte bifogas som bilaga. Bilagorna ska tydligt komplettera ansökningsformuläret och inte innehålla samma information som ansökningsformuläret.

Skriv er skiss i skissformuläret på Mina sidor samt er ansökningstext i ansökansformuläret på Mina sidor. Läs mer om vad ansökan ska innehålla i Anvisningar för ansökan (<http://www.energimyndigheten.se/forskning-och-innovation/sok-stod-och-rapportera/anvisningar-for-ansokan-via-mina-sidor/>).

6 Hur mycket stöd kan varje projektpart få?

Utlysningen riktar sig till större pilot- och demonstrationsprojekt och de totala stödberättigade kostnaderna för projekt inom denna utlysning ska minimum vara 7 000 000 kr. Hur mycket stöd varje projektdeltagare kan få beror bland annat på:

- hur stora stödberättigande kostnader som projektparten har
- om projektparten är ett företag eller bedriver icke-ekonomisk verksamhet
- om projektparten är ett litet eller medelstort företag (SMF)
- vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara.

Projektet ska huvudsakligen avse experimentell utveckling. Stödnivån kan således vara maximalt 25 procent av projektets stödberättigade kostnader i de fall där stödmottagaren är ett stort företag. Små och medelstora företag kan få ett tillägg på 20 respektive 10 procentenheter. För produkt-, tjänst-, prototyp- och produktionsdemonstrationer får andelen av projektets totala stöd som går till forskningsorganisationer maximalt uppgå till 15 procent.

6.1 Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt

Stödberättigande kostnader

Följande kostnader är stödberättigande om projektaktiviteterna som ni söker stöd för utgör forskning eller utveckling enligt artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014¹:

- a) Personalkostnader: forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet.
- b) Kostnader för instrument och utrustning i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. Om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande.
- c) Kostnader för byggnader och mark i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. När det gäller byggnader anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande. För mark är kostnader för överlåtelse på affärsmässiga villkor eller faktiska kapitalkostnader stödberättigande.
- d) Kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent som köps eller hyrs in från externa källor på marknadsmässiga villkor, samt kostnader för

¹ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187 26.6.2014, s. 1).

konsulttjänster och motsvarande tjänster som används uteslutande för forskningsverksamheten.

- e) Andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader, inklusive kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som direkt följd av ett projekt.

Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet

Projektparter som inte bedriver ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten) kan få stöd med upp till 100 procent av projektpartens stödberättigande kostnader i projektet. Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet beviljas enligt gällande regleringsbrev för Energimyndigheten.

Följande regler gäller för indirekta kostnader när stödmottagaren bedriver icke-ekonomisk verksamhet:

- Universitet och högskolor får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar
- Övriga stödmottagare som inte bedriver ekonomisk verksamhet kan få stöd för indirekta kostnader med högst 30 procent på sina stödberättigande direkta kostnader för personal (lön och lönebikostnader). Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, förutsatt att projektet genomförs i den icke-ekonomiska verksamheten.

Stöd till företag

Stöd för forsknings- och utvecklingsprojekt lämnas till företag enligt 12 § förordningen (2008:761) om statligt stöd till forskning, utveckling och innovation inom energiområdet. För att kunna erhålla stöd måste företag uppfylla villkoren i artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad. Som företag anses således sådana enheter som utövar ett hantverk eller annan verksamhet enskilt eller inom familjen, personsammanslutningar eller föreningar som bedriver en regelbunden ekonomisk verksamhet.

Hur stor andel av ett företags stödberättigande kostnader (den så kallade stödnivån) som stödet från Energimyndigheten får täcka bestäms av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Stödnivån bestäms bland annat dels utifrån vilken forskningskategori som de olika forsknings- och utvecklingsaktiviteterna i projektet anses motsvara, dels utifrån storleken på företaget som ska ta emot stödet. Företagets storlek bestäms enligt reglerna i

bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Reglerna beskrivs även i kommissionens Användarhandledning om definitionen av SMF-företag.²

Stödmottagare som är företag (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) kan inte få stöd för indirekta kostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

Projektaktiviteterna delas in i forskningskategorier

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika forskningskategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. I Tabell 1 nedan beskrivs de olika forskningskategorierna. Av Tabell 3 framgår sedan de maximala stödnivåerna.

Tabell 2. Klassning av forskningsaktiviteter i forskning och utvecklingsprojekt³

Grundforskning	experimentellt eller teoretiskt arbete som i första hand syftar till att förvärva ny kunskap om de grundläggande orsakerna till fenomen och iakttagbara fakta, och som inte syftar till någon direkt kommersiell tillämpning eller användning.
Industriell forskning	planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster. Detta inbegriper skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan inbegripa byggande av prototyper i laboratoriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.
Experimentell utveckling	att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också inbegripa t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster. Experimentell utveckling kan inbegripa utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftsförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering. Experimentell utveckling inbegriper inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.

² Användarhandledningen är tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida:

<https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/756d9260-ee54-11ea-991b-01aa75ed71a1>

³ Definitionerna framgår av artikel 2, punkterna 84–87 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Länk finns på utlysningens webbsida.

Observera att om företaget som Energimyndigheten beviljar stöd till har fått eller får finansiering till projektet i form av annat offentligt stöd (såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd), måste man ta hänsyn till detta stöd vid uträkning av hur stort stöd som företaget kan få från Energimyndigheten. Enligt EU:s statsstödsregler får det *sammanlagda* offentliga stödet som företaget beviljats för samma stödberättigande kostnader inte överskrida de maximala stödnivåerna som anges i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.⁴

Stödets storlek beror på företagets storlek

Den maximala stödnivån som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt beror också på företagets storlek. Om sökanden är ett litet eller medelstort företag får stödnivån höjas med 20 respektive 10 procentenheter, vilket framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Företagens storlek bestäms enligt reglerna i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Reglerna beskrivs även i kommissionens Användarhandledning om definitionen av SMF-företag.⁵

Vid bedömning av ett företags storlek måste man ta hänsyn till antalet anställda, årsomsättning och balansomslutning samt till företagets eventuella förbindelser till andra företag. För att kunna räknas som ett litet företag krävs det dels att företaget har färre än 50 anställda och dels att *antingen* företagets årsomsättning *eller* balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år. För att kunna räknas som ett medelstort företag krävs dels att företaget har färre än 250 anställda och dels att företagets årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro *eller* att företagets balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro (se nedan). Detta framgår av artikel 2 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Tabell 3. Definition av företagets storlek⁶

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning <i>eller</i> balansomslutning**
Småföretag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstora företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stora företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

**) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

Även företagets relation till andra företag påverkar bedömningen av företagets storlek. Av betydelse är främst företagets ägare och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Hur ägarförhållanden och graden av kontroll

⁴ Se artikel 8 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

⁵ Användarhandledningen är tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida: <https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/756d9260-ee54-11ea-991b-01aa75ed71a1>

⁶ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, bilaga 1, artikel 2. Länk till förordningen finns på utlysningens webbsida.

påverkar bedömningen av företagets storlek beskrivs närmare i artikel 3 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 samt i kommissionens Användarhandledning om definitionen av SMF-företag.

I tabellen nedan framgår den maximala stödnivån som kan lämnas till aktörer för forsknings- och utvecklingsprojekt.

Tabell 4. Översikt maximala stödnivåer

Typ av forskning och utveckling	Små företag	Medelstora företag	Stora företag	Icke-ekonomisk verksamhet*
Grundforskning	100 %	100 %	100 %	100 %
Industriell forskning	70 %	60 %	50 %	100 %
Experimentell utveckling	45 %	35 %	25 %	100 %

*) Till exempel universitet och forskningsinstitut.

Tillägg till stödnivåerna för företag

Ett tillägg på högst 15 procentenheter får under vissa förhållanden lämnas till företag när projektet utgör ett faktiskt samarbete⁷ mellan företag eller mellan företag och organisationer för forskning och kunskapsspridning, om projektet avser industriell forskning eller experimentell utveckling. För att ett sådant tillägg ska få lämnas måste vissa särskilda villkor vara uppfyllda.

Vid samarbeten mellan företag måste minst ett av företagen vara ett litet eller medelstort företag om inte projektet genomförs i minst två medlemsländer inom EU⁸. Inget av företagen får stå för mer än 70 procent av de stödberättigade kostnaderna.

Vid samarbeten mellan ett företag och en eller flera organisationer för forskning och kunskapsspridning måste forskningsorganisationen ha rätt att offentliggöra sina egna forskningsresultat. Forskningsorganisationen måste även stå för minst 10 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Om projektet inte utgör faktiskt samarbete, kan ett tillägg på högst 15 procentenheter ändå lämnas om resultaten av forskningsprojektet, som avser industriell forskning eller experimentell utveckling, får *omfattande spridning* genom konferenser, offentliggörande, öppna databaser eller gratis eller öppen programvara.

⁷ Med faktiskt samarbete avses enligt artikel 2 punkten 90 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 ett samarbete mellan minst två oberoende parter för utbyte av kunskap eller teknik eller för att uppnå ett gemensamt mål baserat på arbetsdelning, varvid parterna gemensamt definierar räckvidden för samarbetsprojektet, bidrar till dess genomförande och delar dess risker och resultat. En eller flera parter kan stå för hela kostnaden för projektet och därmed befria andra parter från de ekonomiska riskerna med projektet. Kontraktsforskning och tillhandahållande av forskningstjänster betraktas inte som samarbetsformer.

⁸ Alternativt i en medlemsstat och i ett land som är avtalsslutande part i EES-avtalet.

Tillägget för små- och medelstora företag kan kombineras med tillägget för faktiskt samarbete eller med tillägget för omfattande spridning. Stödnivån får dock aldrig överstiga 80 procent av de stödberättigade kostnaderna.

6.2 Stöd till kommersialiseringsfrämjande aktiviteter

Energimyndigheten kan inom ramen för forsknings- och innovationsprojekt även finansiera kommersialiseringsfrämjande aktiviteter, som t.ex. utveckling av affärsplan och marknadsstrategi, IPR-strategi inklusive patentkostnader, samarbete med industriell kund, finansieringsplan inför fortsatt utveckling och kommersialisering. Stöd till kommersialiseringsfrämjande aktiviteter kan i den här utlysningen enbart ges till små och medelstora företag. Om projektet inkluderar kommersialiseringsfrämjande aktiviteter ska detta specificeras i ett enskilt arbetspaket i ansökan. Ni ska även beskriva vilka aktiviteter som planeras i en bilaga kring kommersialiseringsfrämjande aktiviteter.

Maximalt stödbelopp för kommersialiseringsaktiviteter är i denna utlysning 250 000 kr per projekt. Maximal stödnivå är 35% av stödberättigande kostnader för medelstora företag och 45% av stödberättigande kostnader för små företag.

Stöd till kostnader för att anskaffa, validera och försvara patent och andra immateriella tillgångar

Stöd till kostnader för att anskaffa, validera och försvara patent och andra immateriella tillgångar⁹ lämnas till små och medelstora företag enligt 15 § förordningen (2008:761) om statligt stöd till forskning, utveckling och innovation inom energiområdet. För att kunna erhålla stöd måste företaget uppfylla villkoren i artikel 28 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Stöd till andra kommersialiseringsfrämjande aktiviteter

Stöd till andra kommersialiseringsfrämjande aktiviteter som inte avser kostnader för att anskaffa, validera eller försvara patent och andra immateriella tillgångar lämnas antingen enligt 2 § andra punkten eller enligt 10 § förordningen (2008:761) om statligt stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet.

Nystartade företag som uppfyller villkoren i artikel 22 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 kan få stöd för kommersialiseringsfrämjande aktiviteter i form av startstöd genom bidrag.

Startstöd till nystartade företag kan lämnas till icke-börsnoterade små företag som inte är äldre än fem år. Femårsperioden räknas från företagets registrering. För företag som inte omfattas av registrering kan perioden anses börja löpa från den tidpunkt då företaget inlett sin ekonomiska verksamhet eller är skyldig att betala skatt för sin ekonomiska verksamhet. Att företaget inte får vara börsnoterat

⁹ Med ”immateriella tillgångar” avses tillgångar som saknar fysisk eller finansiell gestaltning, t.ex. patent, licenser, know-how eller andra immateriella rättigheter, se artikel 2.30 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

innebär att företaget inte får vara officiellt noterat på en fondbörs. Företaget får dock vara noterat på en alternativ handelsplattform.¹⁰ För att startstöd ska kunna lämnas, måste företaget dessutom uppfylla alla följande villkor:

- företaget har inte tagit över ett annat företags verksamhet
- företag har ännu inte ha delat ut vinst, och
- företaget har inte bildats genom företagskoncentration.

Stöd till nystartade företag får dock inte lämnas till företag som är verksamma inom primär jordbruksproduktion.¹¹

Små och medelstora företag som inte utgör nystartade företag i enlighet med artikel 22 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, kan istället få stöd för kommersialiseringsaktiviteter i form av stöd av mindre betydelse enligt kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013.¹²

Stöd av mindre betydelse kan som huvudregel lämnas upp till ett takbelopp¹³ motsvarande 200 000 euro under en period av tre beskattningsår, dvs. innevarande och två föregående beskattningsår. För företag som utför godstransporter på väg för annans räkning gäller dock ett lägre takbelopp motsvarande 100 000 euro under samma treårsperiod, dvs. innevarande och två föregående beskattningsår. För dessa företag gäller också att stödet inte får användas för inköp av vägtransportfordon. Observera att om ditt företag ingår i en koncern, gäller takbeloppet för stöd av mindre betydelse som lämnats i Sverige till hela koncernen.

Stöd av mindre betydelse kan inte lämnas till företag som är verksamma inom fiske- och vattenbrukssektorn¹⁴, och inte heller till företag som är verksamma inom primärproduktion av jordbruksprodukter¹⁵. Stöd av mindre betydelse får inte heller lämnas till exportrelaterad verksamhet. Det innebär att stödet inte får vara direkt knutet till exporterade volymer, till upprättandet eller driften av ett

¹⁰ Se artikel 2.76 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Med "alternativ handelsplattform" avses enligt artikel 2.81 en "multilateral handelsplattform enligt definitionen i artikel 4.1.15 i direktiv 2004/39/EG där majoriteten av de finansieringsinstrument som tas upp till handel ges ut av små och medelstora företag". Observera att direktiv 2004/39/EG har upphävts genom direktiv 2014/65/EU. Hänvisningar till direktiv 2004/39/EG ska enligt artikel 94 i direktiv 2014/65/EU ses som hänvisningar till direktiv 2014/65/EU eller till förordning (EU) nr 600/2014.

¹¹ Se artikel 1.3 b) i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

¹² Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (EUT L 352, 24.12.2013, s. 1).

¹³ Takbeloppet avser bruttobelopp, dvs. belopp före avdrag för skatt eller andra avgifter.

¹⁴ Inom fiske- och vattenbrukssektorerna berörs all verksamhet i samband med produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter, jfr. europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013 (EUT L 354 28.12.2013, s.1).

Med primärproduktion avses produktion, uppfödning eller odling av primärprodukter, inklusive skörd, mjölkning och produktion av livsmedelsproducerande djur före slakt.

distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet.

Vid beräkning av hur mycket stöd av mindre betydelse ditt företag kan få, ska allt stöd av mindre betydelse som företaget har erhållit från olika offentliga stödgivare under de tre senaste beskattningsåren räknas ihop. I samband med ansökan ska företaget därför lämna ett intyg till myndigheten om allt annat sådant stöd som företaget har erhållit under de senaste tre beskattningsåren.

6.3 Stöd av mindre betydelse

Energimyndigheten kan lämna så kallat stöd av mindre betydelse (så kallat de minimis-stöd) enligt 2 § andra punkten i förordningen (2008:761). För att stöd av mindre betydelse ska kunna lämnas, behöver ditt företag uppfylla villkoren i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013¹⁶.

Stöd av mindre betydelse kan som huvudregel lämnas upp till ett takbelopp motsvarande 200 000 euro under en period av tre beskattningsår, dvs. innevarande och två föregående beskattningsår.

För företag som utför godstransporter på väg för annans räkning gäller dock ett lägre takbelopp motsvarande 100 000 euro under samma treårsperiod, dvs. innevarande och två föregående beskattningsår. För dessa företag gäller också att stödet inte får användas för inköp av vägtransportfordon.

Takbeloppen avser bruttobelopp, dvs. belopp före avdrag för skatt eller andra avgifter. Observera också att om ditt företag ingår i en koncern, gäller takbeloppet för stöd av mindre betydelse som lämnats i Sverige till hela koncernen.

Stöd av mindre betydelse kan inte lämnas till företag som är verksamma inom fiske- och vattenbrukssektorn¹⁷, och inte heller till företag som är verksamma inom primärproduktion av jordbruksprodukter¹⁸. Stöd av mindre betydelse får inte heller lämnas till exportrelaterad verksamhet. Det innebär att stödet inte får vara direkt knutet till exporterade volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet.¹⁹

Vid beräkning av hur mycket stöd av mindre betydelse ditt företag kan få, ska allt stöd av mindre betydelse som företaget har erhållit från olika offentliga

¹⁶ Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (EUT L 352, 24.12.2013, s. 1).

¹⁷ Inom fiske- och vattenbrukssektorerna berörs all verksamhet i samband med produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter, jfr. europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013 (EUT L 354 28.12.2013, s.1).

¹⁸ Med primärproduktion avses produktion, uppfödning eller odling av primärprodukter, inklusive skörd, mjölkning och produktion av livsmedelsproducerande djur före slakt.

¹⁹ Artikel 1.1 i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013.

stödgivare (stat, region eller kommun) under de tre senaste beskattningsåren räknas ihop. Företag som ansöker om stöd av mindre betydelse ska därför i samband med sin ansökan om stöd lämna in ett intyg till Energimyndigheten där företaget anger allt annat stöd av mindre betydelse som det har erhållit de tre senaste beskattningsåren.

6.4 Finansiering från andra organisationer än Energimyndigheten

Energimyndighetens stöd till företag täcker ofta inte det sökande företags hela kostnad för de projektaktiviteter som företaget söker stöd för. När så är fallet, måste företaget antingen själv stå för den resterande kostnaden, eller hitta annan privat finansiering i form av kontanta medel.

Den delen av ditt företags stödberättigandekostnader som Energimyndigheten inte finansierar kallas för samfinansiering. Observera att någon annan aktör än ditt företag själv inte kan samfinansiera ditt företags kostnader genom s.k. egeninsatser (s.k. in-kind-insatser). Detta beror på att kostnaden för en egeninsats som utförs av en annan aktör inte uppstår hos ditt företag, utan hos den andra aktören. Kostnaden för den andra aktörens egeninsats är med andra ord inte en stödberättigande kostnad för ditt företag.

Observera också att om en annan aktör än ditt företag själv ska samfinansiera ditt företags kostnader, får sådan samfinansiering inte ske med offentliga (statliga regionala eller kommunala) medel. Detta beror på att det sammanlagda offentliga stödet för samma stödberättigande kostnader inte får överskrida de högsta tillåtna stödnivåer eller belopp som följer av tillämpliga EU-regler.²⁰ Om ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd från en annan offentlig finansiär för samma kostnader som ni ansöker stöd för från Energimyndigheten, måste ni därför meddela det till Energimyndigheten. Detta är viktigt för att undvika att ditt företag senare kan bli återbetalningsskyldigt för beviljat stöd.

För det fall att ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd som förvaltas direkt av EU:s institutioner utan inblandning av svenska myndigheter (t.ex. program som Horisont 2020 eller Cosme), måste ni meddela även det till Energimyndigheten när ni söker stöd av oss. Detta är viktigt för att undvika eventuell återbetalningsskyldighet, eftersom det sammanlagda stödet från EU:s institutioner och Energimyndigheten för samma stödberättigande kostnader inte får överskrida de högsta tillåtna stödnivåer eller belopp som följer av tillämpliga EU-regler.²¹

Observera att Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på annan finansiering av stödmottagande företags kostnader än vad kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 kräver. Energimyndigheten kan även kräva annan finansiering av aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet som myndigheten beviljar stöd till mot regleringsbrevet för Statens energimyndighet

²⁰ Se artikel 8.3 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

²¹ Se artikel 8.3 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

(såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten).

Om en stödmottagare har tagit emot annat statligt stöd, såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd, ska detta stöd markeras som offentlig finansiering i ansökningsformuläret.

6.5 Internationella aktiviteter

Energimyndigheten är restriktiv med att ge forskningsmedel till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige. Detta kan ske i undantagsfall om samtliga av nedanstående kriterier är uppfyllda:

- 1 Det kan styrkas att de aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige har en unik kompetens som inte finns hos aktörer i Sverige.
- 2 Projektet är väsentligt för att uppnå programmets mål.
- 3 Det kan ske en tydlig kunskapsöverföring till aktörer i Sverige.

Energimyndigheten kan neka finansiering till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige även om samtliga av ovanstående kriterier anses vara uppfyllda.

7 Vad händer efter att jag lämnat in min ansökan?

På inskickad skiss ger Energimyndigheten återkoppling genom en rekommendation (se kap 4). När ni beaktat rekommendation och skickat in en fullständig ansökan via Mina Sidor kan ni där se status på er ansökan.

Inkomna ansökningar granskas och bedöms i ett antal steg:

- (1) Granskning av om ansökan är komplett och om alla formella krav är uppfyllda innan ansökan lämnas för bedömning av minst tre experter, interna och externa.
- (2) Ansökan bedöms. Det är den version av ansökan som du lämnat in före utlysningens stängningsdatum som bedöms. Energimyndigheten kan komma att begära att du kompletterar ansökan om vi finner skäl för det. Bedömarna granskar och bedömer ansökningarna utifrån bedömningskriterierna. De externa experterna agerar rådgivande till Energimyndigheten. De ansökningar som sammantaget får bäst bedömning går vidare till nästa steg.

- (3) Företrädare för de ansökningar som gått vidare intervjuas av Energimyndigheten för att fördjupa bilden ytterligare av det planerade projektet. Därefter gör Energimyndigheten det slutgiltiga urvalet av projekt för finansiering.

För att bedöma stödmottagande organisations resurser och förmåga att finansiera sin del av projektet samt förvalta bidragsmedlen gör Energimyndigheten en kreditupplysning. Energimyndigheten kan även komma att göra en kreditupplysning på sökandes styrelse samt ägare samt på andra aktörer i projektet, till exempel samarbetspartners.

Energimyndigheten fattar därefter beslut för er ansökan. Beslutet fattas tidigast fem månader efter utlysningens stängningsdatum. Beslutet skickas till dig.

Du kan följa vad som händer i ditt ärende på Mina Sidor.

8 Om ni beviljas stöd

Utbetalning av stödet sker efter en utbetalningsplan som finns i beslutet som du hittar på Mina sidor. För mer information om utbetalning, se Allmänna villkor för stöd som följer med beslutet om stöd.

9 Utlysningen är en del av programmet Pilot och demonstration

Programmet Pilot och demonstration verkar för att ta innovationer från forskning till marknad. Programmet bidrar till ett hållbart energisystem genom att öka förutsättningarna för att innovativa lösningar ska göra insteg på marknaden, skalas upp och spridas för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling, en effektiv energianvändning samt en trygg och uthållig energitillförsel. Projekten inom programmet ska, på ett tydligt sätt, bidra till utvecklingen mot ett ekonomiskt och ekologiskt hållbart energisystem med fokus på områden som har förutsättningar för tillväxt och export. Kommersialisering av nya lösningar, produkter och tjänster står i fokus för programmet vilket innebär att kravställare på ett tydligt sätt kopplas till projekten.

Programmet riktar sig till större pilot- och demonstrationsprojekt och normalt är de totala stödberättigade kostnaderna för projekt från 7 000 000 kr och uppåt.

Programmet Pilot och demonstration löper till 2026-12-31.

10 Om du har frågor

Om du har frågor så når du oss genom att mejla till skiss@energimyndigheten.se

Datum
2021-12-06

Ärendenummer
2018-015439

Observera att ansökningar till denna utlysning sker i verktyget [Mina Sidor](#).

[Här finns anvisningar för hur du går tillväga.](#)

Bilaga – villkor för beviljade projekt

De villkor som gäller för beviljade projekt kommer att framgå av Energimyndighetens beslut om beviljat stöd. Nedan ges en beskrivning av villkoren.

Definitioner

Med *stödmottagare* avses i dessa villkor den organisation eller de organisationer som enligt Energimyndighetens beslut tar emot stöd från Energimyndigheten.

Vid projekt med flera deltagande organisationer avses med *projektpart* de organisationer som deltar i projektet (dock ej organisationer som utför konsultuppdrag för stödmottagarens räkning).

Vid projekt med flera projektparter avses med *koordinator* den projektpart som samordnar projektet, tar emot stödet från Energimyndigheten och som vidarebefordrar stöd till övriga stödmottagare som deltar i projektet i enlighet med Energimyndighetens beslut.

1 § Allmänt

Stödet beviljas för att finansiera genomförandet av det projekt som anges i Energimyndighetens beslut om stöd.

Stödmottagarna har rätt till beslutade medel endast om Energimyndigheten får erforderliga medel från regeringen.

Stödmottagaren ska finansiera den del av kostnaderna som inte täcks av stödet från Energimyndigheten med egna medel eller med medel från annan finansiär. Stödmottagaren ansvarar för finansiering av kostnadsökningar som uppstår under projektiden.

Vid all presentation av projektet ska det anges att arbetet utförts med stöd från Energimyndigheten (namnet återges på engelska med Swedish Energy Agency).

2 § Koordinators åtaganden vid projekt med flera projektparter

Vid projekt med flera projektparter har koordinatören följande åtaganden, utöver vad som gäller för samtliga stödmottagare. Det åligger koordinatören

- att ha behörighet att företräda övriga stödmottagare avseende projektet i förhållande till Energimyndigheten
- att ta emot Energimyndighetens utbetalning av stöd
- att överföra Energimyndighetens stöd till övriga stödmottagare i enlighet med myndighetens beslut om stöd
- att på Energimyndighetens begäran styrka hur varje utbetalning har fördelats mellan de olika stödmottagarna

- att omgående till övriga stödmottagare vidarebefordra Energimyndighetens beslut, ändringsbeslut och annan för stödmottagare relevant information från Energimyndigheten
- att under projekttiden rapportera enligt Energimyndighetens beslut och anvisningar i enlighet med 7 §
- att säkerställa att Energimyndigheten omedelbart underrättas om sådana omständigheter uppstår som framgår av 8 §
- att ansöka om ändringar i projektet i enlighet med 8 §.

3 § Stödberättigande kostnader

3.1 Allmänna krav

Med stödberättigande kostnader menas de kostnader som stödet från Energimyndigheten beräknas på. Vilka kostnader som är stödberättigande i ett projekt och hur stor andel av dessa kostnader som stödmottagaren kan få stöd för beror på vilken stödgrund Energimyndigheten har fattat sitt beslut om stöd mot. Stödgrunden framgår av Energimyndighetens beslut.

För att en kostnad ska vara stödberättigande gäller dessa allmänna krav:

- Kostnaden ska vara skälig.
- Kostnaden ska ha uppkommit för genomförandet av projektet.
- Kostnaden ska vara faktisk och reviderbar, vilket innebär att den ska kunna återfinnas i stödmottagarens bokföring. En stödmottagare kan till exempel inte få stöd för arbete som utförs utan lön. Kostnaden får inte heller vara uppskattad.
- Kostnaden ska bäras av stödmottagaren, vilket innebär att en stödmottagare bara får ta upp sina egna bokförda kostnader.
- Kostnaden ska vara fastställd i enlighet med god redovisningssed.
- Kostnaden ska ha uppkommit i projektet och under den projekttid som framgår av beslutet. Kostnader som uppkommit före eller efter den i beslutet angivna projekttiden är inte stödberättigande.

I stödmottagarens bokföring ska projektkostnaderna vara redovisade på ett sådant sätt att de går att särskilja från stödmottagarens övriga transaktioner.

3.2 Särskilt om lönekostnader

Direkta kostnader för personal (bruttolön och lönebikostnad) ska redovisas som lönekostnader i den omfattning som dessa personer arbetar i projektet. Med lönebikostnader avses sociala avgifter enligt lag, obligatoriska pensionsavsättningar, obligatoriska försäkringar och avgifter samt semesterersättning. Lönekostnaden ska vara reviderbar. Tidsredovisning ska kunna visas upp på begäran av Energimyndigheten.

- *Stödmottagare som är universitet och högskolor* kan få stöd för direkta lönekostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar.

- För *övriga stödmottagare* (som inte är universitet eller högskolor) gäller att de totala stödberättigande lönekostnaderna kan uppgå till en genomsnittlig kostnad om maximalt 800 kr/timme. Kostnaden ska i enlighet med de allmänna kraven i 3.1 vara faktisk, vilket innebär att kostnaden *inte* får vara en schablon. Det innebär att om de faktiska lönekostnaderna är högre än 800 kr/timme, är högst 800 kr/timme stödberättigande. Omvänt gäller att om de faktiska kostnaderna understiger 800 kr/timme, ska de lägre, faktiska kostnaderna tas upp. Genomsnittlig kostnad betyder att om en stödmottagare har flera personer med olika lönenivåer som arbetar i projektet, får den genomsnittliga lönekostnaden uppgå till högst 800 kr/timme för att vara stödberättigande. Beräkningen ska göras utifrån de totala faktiska lönekostnaderna delat med totalt antal timmar nedlagda i projektet. Om resultatet vid beräkningen överstiger 800 kr/timme, ska lönekostnaderna minskas vid redovisning till Energimyndigheten.

3.3 Särskilt om indirekta kostnader

Indirekta kostnader (overhead-kostnader) är allmänna omkostnader som inte uppkommer som en omedelbar följd av projektet under projekttiden. Detta gäller t.ex. löner och arvoden till personal som inte arbetar specifikt med projektet (såsom personal som arbetar med ekonomi eller administration som inte är projektspecifik), kontorsmaterial och IT-system.

- *Stödmottagare som är universitet och högskolor* kan få stöd för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar.
- *Stödmottagare som inte bedriver ekonomisk verksamhet* kan få stöd för indirekta kostnader med högst 30 % på sina stödberättigande direkta kostnader för personal (lön och lönebikostnader). Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, förutsatt att projektet genomförs i den icke-ekonomiska verksamheten och att stödmottagaren tydligt särskiljer sin icke-ekonomiska verksamhet, dess kostnader och finansiering från sin ekonomiska verksamhet.
- *Stödmottagare som är företag* (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) kan inte få stöd för indirekta kostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

3.4 Särskilt om konsultkostnader

Ersättning till personer som inte är anställda av en stödmottagare ska redovisas som köpta tjänster (konsultkostnader). Ersättning för köpta tjänster ska vara marknadsmässig. Projektpart får inom projektet inte vara underleverantör till annan projektpart.

4 § Utbetalning av bidrag

Utbetalningsplanen framgår av beslutet om stöd. Utbetalning av bidrag sker utan föregående rekvisition om inte annat framgår av beslutet. Bidraget täcker mervärdesskatt endast då denna uppkommer som nettokostnad hos

stödmottagaren. Stödmottagaren ska skicka in verifikationer för de redovisade kostnaderna om Energimyndigheten begär det. Energimyndigheten har rätt att hålla inne utbetalningar av stöd om stödmottagaren inte har arbetat upp minst 90 procent av tidigare utbetalda medel i samma projekt.

5 § Arbetsgivarförhållanden

Energimyndigheten är inte arbetsgivare eller uppdragsgivare för stödmottagaren eller annan som denne anlitar för projektet. Energimyndigheten gör således inte avdrag för skatter, socialförsäkringsavgifter, etc.

6 § Underrättelseskyldighet angående finansiering

Stödmottagaren ska omgående underrätta Energimyndigheten om stödmottagaren ansöker om eller får medel för projektet från annan finansiär än Energimyndigheten. Detta gäller även andra ändringar av finansieringen av projektet jämfört med vad som framgår av Energimyndighetens beslut om stöd.

7 § Rapportering och uppföljning

Rapportering och uppföljning ska ske i enlighet med Energimyndighetens anvisningar och beslut om stöd.

8 § Ändringar i projektet

Stödmottagaren ska i förväg skriftligen ansöka hos Energimyndigheten om att få göra ändringar inom den genomförande- och kostnadsplan som framgår av Energimyndighetens beslut om stöd. Detta gäller t.ex. byte av projektledare, byte av stödmottagare, ändrad projekttid, ändring i genomförandet eller anstånd med rapportering till Energimyndigheten. Förskjutningar accepteras mellan kostnadsslagen inom den kostnadsplan som framgår av Energimyndighetens beslut upp till och med tio (10) procent. Stödmottagaren ska ansöka hos Energimyndigheten om ändringar som överstiger tio (10) procent om beloppet är större än 50 000 kronor.

Stödmottagaren ska omgående skriftligen underrätta Energimyndigheten om projektet avbryts eller försenas, om stödmottagaren kommer på obestånd eller om annan omständighet av väsentlig betydelse inträffar. Stödmottagaren ska även omgående anmäla namn- och adressändring till Energimyndigheten.

9 § Ändring av beslut

Ändringar eller tillägg till Energimyndighetens beslut om stöd ska upprättas skriftligen av Energimyndigheten för att gälla.

10 § Rätt till resultat

Stödmottagaren eller resultatens rättsinnehavare har nyttjanderätt över projektresultat som uppkommer inom projektet. Projektresultaten får överlåtas eller upplåtas till annan. Stödmottagare får dock inte överlåta eller upplåta projektresultat, eller på annat sätt vidta någon åtgärd, som medför att det blir fråga om indirekt statligt stöd.

11 § Granskningsrätt

Energimyndigheten eller annan som Energimyndigheten utsett (t.ex. auktoriserad revisor) har rätt att följa arbetet och ta del av handlingar som innehåller uppgifter om t.ex. den tekniska och ekonomiska utvecklingen av ett projekt. För att möjliggöra granskning har Energimyndigheten rätt att utfärda särskilda anvisningar för redovisning.

Energimyndigheten har rätt att följa upp avslutat projekt genom att begära uppföljningsrapport som ska utformas och inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Sådan rapport kan begäras in vid tre tillfällen inom en tioårsperiod räknat från datumet för projektslut.

12 § Återbetalning av ej upparbetade medel

Beviljade och utbetalda medel som inte har förbrukats av stödmottagaren ska återbetalas till Energimyndigheten. Efter inlämnande av ekonomisk slutredovisning meddelar Energimyndigheten om återbetalningsskyldighet föreligger och med vilket belopp.

13 § Sanktioner

Energimyndigheten får besluta att ett beviljat stöd helt eller delvis inte ska betalas ut om

- 1 den som ansökt om stöd genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att stödet beviljats felaktigt eller med för högt belopp,
- 2 stödet av något annat skäl har beviljats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta, eller
- 3 villkoren för stödet inte har följts.

Stödmottagaren är återbetalningsskyldig om någon av de grunder som anges i punkterna 1–3 ovan föreligger. Energimyndigheten kan då komma att helt eller delvis kräva tillbaka stödet jämte ränta enligt räntelagen (1975:635).

Vid det fallet att stödet från Energimyndigheten utgör olagligt statligt stöd, är stödmottagaren skyldig att betala tillbaka stödet om återbetalning inte får underlåtas enligt EU-rätten. Detta framgår av 3 § lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler. Statens energimyndighet ska då i enlighet med samma lag återkräva stödet jämte ränta från utbetalningsdagen.

Energimyndigheten kan hålla inne utbetalningar av stöd tills vidare om myndigheten överväger men ännu inte har beslutat om sanktioner. Myndigheten kan också välja att inte betala ut stöd om utredning av sanktioner gentemot samma stödmottagare pågår i ett annat projekt som Energimyndigheten finansierar.

Medgivande till tillgängliggörande av information

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Där kan allmänheten söka efter information om pågående och avslutade forskningsprojekt utifrån olika sökord, såsom forskningsämne, forskningsorganisation, projekttitel och projektledare. Stödmottagaren är ansvarig för att innehavare av eventuell upphovsrätt har medgivit tillgängliggörande och ska se till att upphovsrättsinnehavaren har rätt att lämna samtycke i varje enskilt fall. Till Energimyndighetens beslut om beviljande av finansiering följer en blankett om medgivande till tillgängliggörande av information. Genom att underteckna handlingen samtycker/samtycker inte behörig företrädare för stödmottagaren till att information som inte omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som förekommer i projektet får göras tillgängliga för allmänheten.

Samtycke för personuppgiftsbehandling

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Till Energimyndighetens beslut om beviljande av finansiering följer en blankett om samtycke för personuppgiftsbehandling. Genom att underteckna handlingen samtycker/samtycker inte projektledaren till att dennes personuppgifter får behandlas av Energimyndigheten för att göras tillgängliga för allmänheten på myndighetens webbplats. Mer information om hur Energimyndigheten behandlar personuppgifter finns på Energimyndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se).

Allmän handling och sekretess

I princip all post och e-post till Energimyndigheten blir allmän handling. Det innebär bland annat att allmänheten och massmedia har rätt att begära att få ta del av innehållet. Även skrivelser och beslut som skickas från Energimyndigheten är allmänna handlingar. Rätten att ta del av allmänna handlingar som är offentliga är en del av offentlighetsprincipen.

Energimyndigheten får dock inte lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen. Det innebär att en handling eller vissa uppgifter i en handling kan vara skyddade av sekretess. Det görs därför en sekretessprövning innan en handling lämnas ut i varje enskilt fall.

Sekretess gäller till exempel för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgifterna röjs.